

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkereskedése
hová
lap azellemi részét illető
közlemények,
előfizetési pénzek és hír-
dítások kiadandók.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottan.
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyilttéri cikkek
soronként 10 kr-ért közöl-
tetnek.

Felelős szerkesztő: Dr. Bocskor Béla,
FŐMUNKATÁRSÁK: Hochschild Lajos Gyergyóban.

Kiadó- és laptulajdonos: Györgyjakab Márton.
Molnár Ákos a központban. Vitos Mózes Alcsikon.

A csiki vasutak ügye.

Hosszas vajudás, néha reményteljes, sokszor reménytelen várakozás után, a csiki vasutak ügye végre valahára a megvalósulás stádiumába jutott. Megjelent az ókori mythos egyik félistene és hatalmas erejével megölte a lernaei hydrát. És a jegy alatt fogamzott tengeri kigyó, mely még lapunk egyik közelebbi számában is ijesztgetett, élettelenül elterülve fekszik a földön.

Ha visszapillantunk azon időre, mely alatt a csiki vasut, mint valami hazajáró lélek egyre kísértett és rémítgetett, és beletekintünk lapunk azon időbeli folyamába, némi csodálkozás fog el, hogy egy égető kérdést annyit kell sürgetni és nem fojthatjuk el bámulatunkat ama végzetlen türelem felett, melyet a nép a reménytelen várakozások ideje alatt is tanúsított. Több mint 10 hosszú esztendő telt el eredménytelenül, mely idő alatt majd egyik, majd másik engedményes hitegetett; miniszterek tűntek fel és le, s az ígéretekkel egyik sem maradt adós, de a teljesítés mindig elkésett.

Boldog emlékü Baross Gábor is ígért, de az ígélet teljesítése a végzet kegyetlen közbelépte miatt elmaradt. Az ígélet fölé halál takaró borult. De hála Istennek a a székely érdekek — Lukáts Bélában — Barosznak méltó utódját találták. Lukáts lerántotta a haláltakarót nagy elődje ígéletéről, feltámasztotta és ime életre, megvalósulásra keltette. Az engedményesek ide-oda kapkodó, teljesen eredménytelen kicsinyes tevéységéből Lukáts Béla kereskedelmi miniszter emelte fel vasut ügyünket a teljes sikerrel és kétségtelen megvalósulással biztató munka magaslatára.

Emlékeztünk, hogy a f. év tavaszán Lukáts Béla a magyar hitelbank, leszámítoló és első hazai takarékpénztár részvénytársaságokkal oly értelmű szerződésre lépett, hogy ezen pénzüzetek a székely vasutakat — a szükséges 25 millió forint erejéig finanszírozzák; az állam pedig a kiépített vasutakat 90 évre bérbe veszi, mely idő alatt a pénzüzeteknek 4%-ot biztosít. Nézeteim szerint ez azt teszi, hogy miután a helyi érdekelttség az állami szempontból is fontos vonalak kiépítésére képtelen, és a magyar államnak Romával szemben kötelezettsége van a gyimesi szoroson át összeköttetést létesíteni, ezen okoknál fogva és más körülmények miatt is, a csiki vasutakat az 1880. évi XXXI. t.-cikkben foglalt állami garancia mellett kell kiépíteni, mert másként alig akad vállalkozó, ki 25 millió forintot befektessen egy oly vállalatba, melynek jövedelmezősége — legalább ez idő szerint — a pénzemberek előtt felette kétes.

Ugy de a fent említett törvénycikket módosító 1888. évi IV. t.-cikkben az ál-

lami garanciáról szó sincs, hanem csak segélyezésről, mely az állam részéről 300,000 frtnál magasabb összegig nem terjedhet. Tehát a miniszter által kötött szerződés érvényességéhez a törvényhozás külön és i g e n k i v é t e l e s felhatalmazása kívánatik. Mint tudjuk, Lukáts miniszter a megkötött szerződésnek a törvényhozás által még a nyári szünet előtt való jóváhagyását annak idején biztos kilátásba helyezte volt, de fájdalom, ez ismét elmaradt. És a mint a politikai életből kiszivárgott hírek állítják, ezen mulasztás nem a minisztert terheli, hanem azon tizenhárom száz képviselőt, kik a törvényjavaslat előterjesztése esetén — a szabadelvű pártból való kilépéssel fenyegetőztek. Tizenhárom szavazat elvesztése pedig nagy dolog egy olyan kormányra nézve, mely az egyházpolitika viharából — számba megfogyatkozva került ki.

Közelebről a fővárosi sajtó oly értelmű híreket kolportált, miszerint a csiki vasutakat az állam az évi megtakarított összegekből fogja építtetni, mert a pénzüzetek állottak a szerződéstől, sőt tovább menve azt mondják, hogy a szerződés tulajdonképpen létre sem jött volt.

Én részemről ezen híreszteléseknek semmi hitelt nem adok, mert tudom, hogy az állami költségvetés évi megtakarításai nem fektethetők oly vállalatokba, melyekből csak hosszú idő folytán lehet kivenni s mert ilyen helytelen pénzügyi miveletet nem tételezek fel a Wekerle-kormányról.

De másrészt az is igaz, hogy a sepsiszentgyörgy-csikrákosi és rákos-gyimesi vonalak közigazgatási bejárása megtörténvén, ezen vonalak építése tényleg megkezdett, más szóval: az első kapavágás már megtétezt. És mint bizonyos és rendes körülmények közt feltétlenül bekövetkező tény irhatjuk, hogy a sepsiszentgyörgy-rákos-gyimesi vonalak legkésőbb 1895. november haváig a forgalomnak átadatnak.

Ebből az következik, hogy az említett pénzüzetekkel kötött szerződés érvényben van s hogy az építéshez szükséges költségeket ezek fedezik.

Ezek után — gondolom — sokan szeretnék tudni, hogy hát mi lesz a marosnyiri meg a szászrégeni vonalakkal? Erre nézve pozitív adatot közölni igen bajos volna, mert — tudomásom szerint — ujabban semmi bizonyos megállapodás nem jött létre. Vagyis áll az a régebbi szerződésbeli kikötés, hogy „a pénzüzetek a marosnyiri, szászrégeni, sepsiszentgyörgy-rákos-gyimesi vonalakat 25 millió forint erejéig finanszírozzák”. Minthogy pedig — hitem szerint — ezen szerződés érvényben van s arra szükség esetén a törvényhozás felhatalmazása is meg fog adadni: ennélfogva e tekintetben sincs okunk aggodalomra

Bizzunk a kereskedelmi miniszter jó akarataiban és erélyességében, hogy a tényleg építeni kezdett csiki a vasut a vármegye érdekeinek megfelelően rövid idő alatt minden vonalon létesíttetni fog.

Csikmege közigazgatási bizottságának üléséről.

Csik-Szereda, aug. 13.

Vármegyei közigazgatási bizottsága mai nap tartotta meg havi rendes ülését Mikó Bálint főispán ur elnöklété alatt.

Minthogy különös figyelmet érdemlő ügy nem fordult elő a 10 órakor megkezdett gyűlés től 12 órakor véget ért.

Az egyes előadói jelentésekből kiemeljük a következőket:

Az alispáni jelentés konstatálja, hogy az ügyforgalom egy a központban, mint a járásokban kielégítő mérvben folyt.

A múlt hóban kiadott 3500 drb marhalevél, 4 drb fegyverszabadalom, 6 drb 15 napos utlevél, 40 drb egy évre utazási igazolvány. Fegyelmi kereset folyamatba nem tetézt egynél több, mely a szentmihályi bíró ellen vezetett be kötelességmulasztásért.

Tűzeset 3 községből jelentetett be, összesen 546 frt kárral.

A nemzetiségi mozgalmakról csak is annyit jelez a jelentés, hogy e tekintetben csupán a tölgyesi szolgabírósg jegyez annyit meg, hogy az Oláhországból átjött s Koszokár István hollói bírónál tartózkodott Brandiu Miklós az oláh nemzetiségi mozgalmak terjesztésében még is részes volt; mert bár a gyergyószentmiklósi járásbírósg ellene semmit sem deríthetett ki, utóbb még; kitünt, hogy erdélyből származott át Oláhországba, ottani alattvalók költségén utazott, s midőn a letartóztatás után visszament, Plojesten ünnepélyesen fogadták. Mindezen jelenségek arra mutatnak, s más mellékes körülmények is azt igazolják, hogy Brandiu ur mosakodása tévesztés volt.

Az árvaszéki elnök jelentése csupán az ügyforgalom ismertetésére szorítkozott.

Közegészségi viszonyaink a megyei főorvos jelentése szerint kedvezőbbek voltak a megelőző havinál, mert mind a heveny fertőző betegségek, mind pedig a tájkori lebetegedések kevesebb számmal fordultak elő. A roncsolótoroklob uralgott: Gyergyó-Szentmiklóson, Szentkirályon és Mindszenten és pedig 86 betegedési és 15 halálesettel. Vörhenyben Csik Szentsimonon megbetegült 43 és elhalt 9 gyermek. Orvosrendőri hullaszemle és boncolás 14 esetben teljesítetett.

A esikszeredai közokórházban 51 beteg ápolatott, kik közül meggyógyult 15, javult 2, elhalt 2. Ez év 11-ik negyedében elhalt a megye területén 394 férfi és 358 nő, összesen 752 egyn.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint július havában befolyt:

a) egyenesadóba 13010 frt 45 kr s így 2453 frttal kevesebb, mint a múlt év hasonló időszakában; b) hadmentességi díjba 28 frt 56 kr s itt is 97 frt 41 krral kevesebb a múlt événél; c) bélyeg- és jogilletébe 3398 frt 4 kr; d) fogyasztási és italdóba 17986 frt 4 kr; e) dohányjövődékbe 18450 frt 29 kr. A három utolsó tételnél kedvezőbb eredmény éretett el, mint a megelőző év július havában, mely egyfelől népünk perlekedő kedvének fokozódásáról, másfelől a közegészségre nézve annyira káros és a népek anyagi romlását előidéző dohányzás és pálinkaivás tovább terjedéséről tesz bizonyosságot.

A kir. ügyész jelentése szerint múlt hónap-

ban a csikszereadi kir. törvényszéki fogházban 81 egyén volt letartóztatva s ebből elítélt 66. Bűncsejt följelentetett 56, melyek közül fontos volt keltő és pedig: mindkettő gyilkosság büntette eddig ismeretlenek által elkövetve.

A kir. építészeti hivatal főnökének jelentése szerint úgy az állami, mint a törvényhatósági közutak állapota mult hóban jó volt, s az itt-amott szükségelt munkálatok kivitele folyamatban van.

A kir. tanfelügyelő, minthogy az iskolát mult hóban szünetelték a kisdedóvodákról tett rövid jelentést, jelezve, hogy a nyár folyamán 2 óvoda és 53 nyári menedékház működött. Bejelentette továbbá, hogy az E. M. K. E. 300 frt évi segélyt egy iskolának Rakottyas telepen való felállítására, az egyesület csikmegyei főokjának titkára Pál Gábor ural a helyszínen örömmel szereztek meggyőződést arról, hogy az ottani gőzfűrészt tulajdonosa ezen iskola céljaira, míg a vállalat fennálló évenkénti 100 frtot biztosított s a berendezéshez szükséges anyagokat és asztalos munkát megajánlotta. Minthogy ekkép a szükséges költségek biztosítva vannak, egy alkalmas helyiség kibérlésével és egy tanító beállításával az iskola a közeledő tanévre meg fog nyitattani.

A folyó ügyek közül főleg tárgyjuk a következőket:

Az 1895. évi utmunka költségelirányzat 98533 frt 20 kr bevétel és ugyanannyi kiadással a törvényhatóságnak elfogadásra ajánlatot.

Szentmihályi Ladó István s társai az odaváló Miklós Dénesnek építésre adott szolgabírói engedély elleni fellebbezésükkel elutasították.

Gyimesbükön tartozkodó Moise Dávid települési ügyben hozott jogérvényes III-ad fokú határozat végrehajtását kimondó képviselőtestületi intézkedés ellen beadott fellebbezésével szintén elutasították.

Sándor Izsák Csekefalvi körjegyző a fegyelmi kereset alá vonatását elrendelő alispáni végzés ellen fellebbezvé, kérése figyelmen kívül hagyott.

Hasonlóképpen elutasították k.-feltízi Adorján József is az odaváló Csűrös Lajos építkezési ügyben beadott felfolyamodásával.

Csikszentkirályi Balló Ádámnak a kir. pénzügyigazgató javaslatától eltérőleg a bizottság engedélyt adott 100 liter adómentes szesznek egy év alatt saját használatára való bevitelére, mi ellen az előadó fellebbezést jelentett be.

Ezek s több más aprólékos ügyek elintézése után a tagok főispán ur ő méltósága vendégszeretű házában jelentek meg ebédre.

A debreczeni országos tanszerkiállítás.

Debreczen, aug. 19.

Debreczen, a kalvinista Róma, sok kiváló tulajdonságai által írta be nevét a történelembé; de kiváló tulajdonai közt leginkább kiemelkedik a magyar nemzeti kultúra ápolása. Elhagyományos jellemvonásáról tanuskodnak nagyszerű iskolái; melyek alapjai az itteni zamatos magyar fejlődésnek. Magyar itt minden, a kultúra, az ipar, kereskedés.

E város azonban a tanügyért most jelenben is lelkesedik, jövő fejlődésének most is ezt tartja forrásául; e mellett tanuskodik az az áldozatkészség, melylyel lehetővé tette a mostani tanszerkiállítást.

E kiállítás, noha a kritika sok kifogásolni valót találhat benne, meg kell vallani mindazáltal, hogy becses tanulási anyag a szakértői számára. Többekben megismerhető a kiállítás által mindaz, ami a tanításban, a tanítás módszerében, a tanítás segédeszközeiben haladást tüntet fel. Látni lehet itt a tanítás azon rugóit, melyek a népnevelés nagy gépezetét mozgatják.

Elég gazdagnak és változatosnak mondható, s ha az elrendezésben nem lenne a sok felületesség, többre kellene becsülni az 1885. közzét. csoportnál.

A kiállítás központja a keresk. akadémiában, hol minden terem el van foglalva, de rajokat bocsát ez a kollegiumba s az áll. gazd. tanintézetbe is.

A megnyitás f. hó 18-án délelőtt 10 órakor történt. Csáky Albin gr. védnököt Degenfeld gr. főispán helyettesítette, Eötvös miniszter helyett pedig Klamarik miniszteri tanácsos jött le.

A megnyitási ünnepély a keresk. akadémiában volt. Eötvös K. Lajos tanfelügyelő fogadta a főispánt, Klamarikot s a köréjük csoportosult előkelőseket. Ezután gr. Degenfeld, gr. Csáky Albin védnök nevében üdvözölte a bizottságot s a megjelenteket s megnyitottnak jelentette a kiállítás, mire Klamarik hosszabban szólott a kiállítás jelentőségéről és azon momentumról, hogy ma már a tanszerek is hazai gyártmányok kezdnek lenni. A rövid megnyitáshoz igen sok hallgatója volt, természetesen a többség az ország minden részéből összesereglett tanférfiakból került ki.

Minden napra a változatosság kedvéért van egy-egy program. A megnyitás napján d. u. 5 órakor bemutatták a Jankó-féle módosított zongorát s volt egy közegészségügyi felolvasás.

Maga a város mindenkit meglep fejlődésével; büszkesége a magyarnak s méltán nevezik az Alföld metropolisának. H. L.

LEVELEZÉS.

A borszéki iskola. *)

Borszék, augusztus 11.

Ha jó Horatiusunk kétezer esztendővel később jött volna is a világra s a „Csiki Lapok“ mult heti számában elolvasta volna „Szemfüles“-nek „a borszéki iskolá“-ról írt cikkét, rögtön világga bocsátotta volna ismeretes mondását: „Vajudnak a hegyek s születik egy nevetséges egér“.

Mert abból a cikkből jó Horatiusan megértette volna, hogy Borszéken „u a g y b a j v a n, ó r i á s i n a g y b a j!“

A „nagy baj“ az, hogy 243 (nem pedig 273) tanköteles gyermeknek van két tanítója s két kis tanterme, melyek oly kicsinyek, hogy a tanköteleseknek felét sem képesek befogadni.

Hát ez bizony bajnak elég nagy baj s e bajon segíteni, reméljük, az illetékes tényezőknek legszükségesebb teendői közé fog tartozni.

Hanem s ez az „óriási baj“ az egyik tanító pap“, a kit lelkesíti teendői „gyakran elszólitának az iskolából“.

Ez az „egyik tanító“ tekintetes Szerkesztő Ur! én vagyok; a kit pedig lelkesíti teendői gyakran elszólitának az iskolából, ez már semmiképen nem én vagyok. Az a másik tanító pedig, a kiről cikkírő úgy látszik megfélekezett s a ki körülbelül 15 év óta mindenkinek megelégedésével tölti be ez állást, az meg a kántor.

Borszéknek pedig páratlan „lobogó“-ján kívül az a fatális tulajdonsága is meg van, hogy itt a lelkesíti funkcióknál — mint a világon mindennütt — rendesen a kántor is segítkezik.

Tehát tulajdonkép két „óriási baj“-nak kellene lennie, ha t. i. a lelkesíti és kántori teendőket könnyű szerrel úgy be nem osztottuk volna, hogy azok a tanítást semmiképen se ártalják. Keresztelek, esketek, helyi szokás szerint vasárnaponkint, temetek délután 4 órakor, requiemet mondok délelőtt 10 óra után s Béliborbá, hol templomunk nincs, megyek évenként rendesen egyszer s ekkor is vasárnapra.

Összeütközés tehát az iskolával egyetlen egyszer sem fordult elő.

Engem tekintetes Szerkesztő Ur! oklevelem alapján az iskolaszék választott meg tanítónak s a kir. tanfelügyelő ur pedig kinevezett, kikről azt hiszem, joggal feltételezhető, hogy azt a cikkírő által oly sűrűn emlegetett 17,260. sz. miniszteri rendeletet ismerik s annak, ha szükségét látják, érvényt is tudnak szerezni.

Eddigi tanításunk eredményével pedig — hála Istennek! — nemcsak a szülők és felettes hatóságaink, de még cikkírő is — mint írja — „teljesen“ meg van elégedve, mert saját szavai szerint „tanítóink szorgalommal és munkássággal tanítanak és azon vannak, hogy a gyerekekből ügyes honpolgárokat neveljenek s ez által úgy a szülők, mint az iskolaszék elismere-

*) Közreadjuk a cikket, azonban azon megjegyzés mellett, hogy Szemfüles ur nem végzett épen egészen hiába való munkát, mikor az ottani iskolai állapotokat megállapította, mert a mint a jelen cikkből is kitünik, a két tanterem és a két tanító még a 243 gyermeknek is igen kevés. Annak csak örvendeni tudunk, hogy a lelkes tanító kétféle kötelességei nem ütköznek össze s mindeniket végezheti anélkül, hogy a másiknak rovására esnék; ez azonban csak szerencsés kivételes állapot, mert legtöbbször az ellenkező történik. Egyébiránt a mult számban közzét cikk koránt sem irányult a lelkes tanító ellen, mit legutóbb úgy fogjuk fel a dolgot, hogy Szemfüles a 2 tanterem mellé még egyet s a két tanító mellé még egy harmadikat akar kiállíttatni. Szerk.

rését a legnagyobb mértékben kiérdemeljük“.

Ha tehát csupán csak az az óhajta és szándéka volna cikkírőnek, hogy 200 frt tanítói fizetésemet, a törvény értelmében 300 frtra felemeljek, ez ellen — mint szegény barátunk — s különben is csekély fizetéssel bíró lelkesnek, nekem sincs semmi kifogásom.

Kiváló tisztelettel:

Bartalis Szerafin,
lelkész, okl. tanító.

„Oláh tanárjelölt Gyergyóban“

czimű hívrnkre vonatkozólag Kozsokár István községi bírótól a következő sorokat vettük:

Gy.-Holló, augusztus 9.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Az igazság kiderítése szempontjából tisztelettel kérem sziveskodják becses lapjába az alábbirtaknak helyet adni.

A „Csiki Lapok“ 30. és 31. száma, a tölgyesi esendőrség által letartóztatott oláh tanárjelölt ügyével foglalkozván, a tisztelettel alattirt, magyarellenes érzelműnek és oláh agitátorokkal cimborálónak bélyegeztetik; az ügy állása azonban rám vonatkozólag a következő:

Előbb kijelentem, hogy Kozsokár István és nem Jánosnak hívnak.

Mult hó 14-én besötétedés után, a midőn már le voltam feküdve, házamhoz jött tölgyesi gör. kath. tanító Retesán Simon egy fiatal uri emberrel, kinek érdekébe gyergyó-hollói származású, de Romániába erdészeskedő Gráma Gábor már azelőtt több héttel levélileg megkért, hogy esztenámra savó kura használatára elfogadjam, ezen levelet én Hollóba és Tölgyesbe s nevezetesen egy hivatalos nap alkalmával a járási főszolgabíró ur irodájában is a jelen volt járási előjárók előtt a Tek. szolgabíró ur jelenlétében felolvastattam és senki sem tett semminemű megjegyzést, hogy ne fogadjam el — nekem amugy is tanköteles korban álló kiskorú gyermekeim részére privat instruktorra szükségem lévén — semmi rosszat sem láttam abban, hogy a fiatal embert esztenámhoz fogadjam, hogy gyermekeimet ott időzése alatt olvasás és írásba tanítsa.

Tehát említett fiatal ember és idézett társa — a kikkel mint munkás ember, napi fáradalmain miatt el levén bágyadva — alig válthatam néhány szót, mely alkalommal az idegen tudatta velem, hogy először Borszékre szeretne egy kirándulást tenni, mely idő alatt én az ő részére az esztenánál készítetnek bár egy külön, éjjeli alváásra szolgáló kalibát, hogy mikor vissza jön Borszékbe oda mehessen s csak a savó kura bevégezése után szándékozik Borszékbe vagy 10—12 napig a horviz kurát használni. Azzal mindketten lefeküdtek az egyik szobába, én a másik szobába, hol családomb volt — ismét lefeküdtem.

Alig telhetett el mintegy fél óra, kopogtatást hallok ajtomon s midőn kérdészemre azt felelték, hogy a „csendőrök“ — rögtön bebecsátottam, gondolván, hogy mint rendesen — a járőrök tudakolozás végett hozzám mint községi bíróhoz jönnek.

Midőn minden hatósági közeg nélkül bejött a két esendőr, azt kérdezték, hogy uincsen-e itt valami gyanus ember? én tudván, hogy éppen az azelőtti napokon valami ismeretlen gyanus csavargó után járkáltak — a kit én is láttam s a ki hozzám juhászturnak ajánlközött — azt hívé, hogy arról van szó, azt mondottam, hogy azon egyén, ki hozzám is be akart szegődni bácsnak, nem tudom hol van; azon további kérdéseikre, hogy van-e valami idegen nálam — semmi tévovázás nélkül — tudván, hogy a többször említett idegen fiatal ember, a rendes vám uton jött át Tölgyesbe, ott egész napokig a vendéglőbe tanyázott és az utczán az összes hivatalnokok és esendőrök látára járkált — nem volt mitől tartanom, nyiltan megmondottam, hogy egy romániai fiatal ember ma este későn a tölgyesi román tanítóval hozzám jött, kik a mellék szobában alusznak s hogy azon idegen előbb Borszékbe rövid ideig, azután esztenámra savó kurára s azután onnan megint Borszékbe utókurára szándékozik menni, mert beteges. Nem igaz tehát, hogy én tagadtam volt az idegen jelenlétét, sem nem tévováztam, azt alaptalanul állítják a csendőrök s a ki őket rám uszította, de tanulját meg máskor a szolgálati szabályt jobban, s ilyen ügyben hivatalos közeg nélkül senkinek a házába s még pláne éjfélok be ne lépjenek s ne törekedjenek elferdített jelentésekkel érdemeket szerezni, mert kénytelen leszek orvoslást keresni.

Ezzel a csendőrök házamtól eltávoloztak, később, azaz virradatkor megint eljött a két esendőr csak Horváth Ferenc községi lakóssal, de akkor is hatóság közeg nélkül, midőn kérdéseikre feleltem, hogy a két fiatal ember még itt van és alszik, bementek hozzájuk és felhíván őket, hogy keljenek fel — akkor ütődtem meg én is — hogy hátha valójában az idegen nem jó járásban van s midőn a csendőrök börtöndjét felnyitották és az írásait kivenni akarták, azt mondottam, hogy vigyék el a házamtól börtöndtől és írástól együtt, nehogy hányogatás közben valami kompromitáló írás itt maradjon s a miatt én essem bajba, Tölgyesbe vagy egyebütt motomák

tezés szerint, arra is felhívtam a csendőröket, hogy — noha hatósági közeg közbejötté nélkül nem tartoznám engedni — beleegyezem. hogy — ha gyanujuk van rím is — házzammal motozhatunk.

Ök nálam motozást nem tartottak, hanem a két fiatal embert holmjökövel együtt s a nélkül, hogy náluk is a motozást tovább folytatták volna, említett Horváth Ferencz szekerén házamtól elkisértek s én többet velök nem találkoztam.

Igy áll tehát az ügy s alaptalan ama állítás, mintha említett idegent a csendőrök elől el akartam volna tagadni, ugy szintén alaptalan hazugság, hogy tétováztam volna a felelettel s nem akartam volna megnevezni az illetőt, hanem minden ugy történt, a hogy fentebb elöadtam.

Mi pedig magyarellenes érzelmemet illeti, kijelentem, hogy én minden bármelyik nemzetiségbeli becsületet embert egyformán tiszteltem és szerettem. egyszerű szántóvetéssel foglalkozó honpolgár s Holló községének 21¹/₂ év óta községi birója vagyok, agitációkkal s politikával nem foglalkozom s nem is foglalkozhatom, mert ahhoz sem időm, sem tudományom nincsen; hanem olyan hazafi, mint czikkiró, én is lehetek, mert állásomhoz mértén honpolgári kötelességeimet hiven teljesítem, érzelmeimet pedig igazolja hosszas birói szolgálatom s nem hiszem, hogy ellenem czikkiró ur, valami hazaeellenes eszekegdedet be tudna bizonyítani, de sőt becsületesebb is lehetek czikkiró urnál, mert nem törekszem ártatlanul senkit gyanuba hozni, a világ szájába adni és szerencsétlenségbe ejteni.

Alaptalan, aljas gyanusítás az is, mintha addig, míg a csendőrök 6 kilométernyi távolságra azon fuvaroshoz mentek, ki említett idegent felszállított hozzá, megkérdendők, hogy hova szállította; addig a kompromitáló iratok láb alól el lettek téve, mert a midőn a két csendőr hozzám először bejött, akkor künn az őrsvezető még egy csendőrrel házám körül olálkodott, tehát számunknál fogva módjukba állott volna a csendőröknek a házambani mozgásokat és működéseket szemügygyel tartani, és ügyeltetni és a fuvarost is kikérdezteni. Ezzel én végeztem!

Melyek után vagyok a Tek. szerkesztő Urnak alázatos szolgálja

Kozsokár István.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** Veress Menyhért erzsébetvárosi törvényszéki aljegyző ugyanoda jegyzővé nevezte-tetett ki. Gratulálunk!

— **Elöléptetés.** F e r e n c z y Károly gyergyószentmiklósi plebánost erdélyi püspök ur ő exczel-lenciája kerületi alesperessé nevezte kis egyuttal a kerület vezetésével is megbizta.

— **Mikó Árpád** orsz. képviselőnek Udvarhelyvármegye főispánjává való kinevezése már bevég-zett tény. A megürült kerületben már megkezdőd-tek a korteskedések. Az eddigi hírek szerint a szabadelvé párt br. Jósika Samu volt államtikárt, a nemzeti párt br. Kaas Ivort, a 48-as párt pedig lapunk szerkesztőjét dr. Bocskor Béla ügyvé-det fogja felléptetni.

— **Hymen.** Bartha Ignác, csikszeredai kir-ügyész M e l i n d a nevű bájos, szép leányát a napokban eljegyezte Dózsa Ferencz, nagybecs-ke-reki kir. törvényszéki aljegyző. Gratulálunk a szép eljegyzéshez!

— **Esküvő.** Földes József a csiksomlyói ta-nítóképezee derék igazgatója f. hó 11-én esküdött örökösűséget csikszentmártoni özv. Dobos Ferenczné szül. Albert Lina urasszonynak.

— **Királyunk születésnapja** Városunk közön-sége az idén is igen szépen ünnepelte meg kirá-lyunk születése napját f. hó 18-án. Már 17-én este taracklözések hirdették és szépen kivilágított ab-lakok jelezték a következő nap jelentőségét 18-án az összes hivatalnokok és a helybeli honvédzászlóalj tisztikara testületileg részt vett a helybeli róm.kath. templomban tartott ünnepélyes isteni tiszte-leten. Az ünnepélyas misén Domokos János lelkész czerebrált László János s. lelkész és Eröss József tanár segédlete mellett.

— **Az egyetemi hallgatók** szeptember 1-én tartandó estélyének védnökségét Mikó Bálint fő-ispán, Lázár Domokos nagybirtokos ő méltóságai és Becze Antal alispán, dr. Györfly Gyula orsz. képviselő ő nagyságaik voltak szivesek elfogadni. A zenét Kóczé Antal kolozsvári hírneves zenekara fogja szolgáltatni. A közönség körében nagy az érdeklődés az egyetemi hallgatók estélye iránt. Jelezni kívánjuk előre, hogy nemcsak táncz fogja képezni az estély műsorát, igen ügyes hangver-senyben is lesz alkalma gyönyörködni az estély látogatóinak, melynek összeállításán a rendezőség már fáradozik. Az egyetemi ifjúság jelszava min-denben az „egyszerűség!“ A meghívók a mai na-pon lettek szétküldve.

— **A csikszeredai polgári leányiskolában** az 1894-95. tanévre a beiratások f. évi szeptember

1-6 ig, a felvételi és javító vizsgálatok azon hó 7-én fognak megtartatni s a rendes tanítás 10-én megkezdeni. A polgári leányiskola első osztályába felvételtnek oly növendékek, kik az elemi iskola négy első folyamát elvégezték s erről iskolai bi-zonyítványt mutatnak fel, vagy pedig megfelelő ismereteiket a felvételi vizsgálaton igazolják. A tanítás ingyenes, a tankönyvek használatáért mér-sékelt díj fizetendő. Az iskola bennlakással van egybekötve, melybe a növendékek ingyen vétetnek fel; felügyelet-, fűtés-, világítás- és takarításról az intézet gondoskodik. Egy-egy bennlakó növendék ételmezésért 120 frt díjat fizet az igazgatóhoz ke-zéhez havi előleges részletekben. Minden bennlakó magával hozni tartozik: 6 nappali-, 2 háló inget, 6 pár harisnyát, 6 zsebkendőt, 3 nyári-, 3 téli nadrágot, 2 nyári-, 2 téli alsó szoknyát, 4 törül-közőt, 4 asztalkendőt, 1 szőr vagy toll derekajt, 1 szalmazsákot, 2 alsó lepedőt, 1 paplant vagy pokrocot 2 lepedővel, 1 párnát 2 héjjal, 1 fehér ágytakarót, továbbá fűsüt, keféket, mosdótálat.

— **Vadászmajális.** Még is csak kritikus egy időjárás ez a miénk! Minduntalan meghiusítja azok-nak a szép hölgyeknek reményeit, a kik arról ál-modoznak, hogy a csikszeredai vadászársulat ál-tal rendezett majálison milyen nagyiszere fognak mulatni. Folyó hó 15-ére volt kitűzve a majális napja, de ekkor a kellemetlen esős idő miatt nem lett megtartva. Folyó hó 19-én a zsigódfürdői társaskocsi két oldalán ismét ott diszgett ökölnyi nagyságu betűkkel a figyelmeztetés, hogy „a va-dász-majális ma megtartatik.“ De az idő ismét belekontárkodott a vadászok tervébe. Kegyetlen hideg esős, szeles idő kerekedett, de azért ugy beszélik, hogy a vadász-majális megtartott. A jelen volt szépek névsorával azonban nem szolgál-hatunk, mert ugy beszélik a rossz nyelvek, hogy a vadász-majális nők nélkül lett megtartva.

— **Villámsujtás.** Folyó hó 18-án délelőtt fél 11 óra tájban nagy vihar vonult el városunk fö-lött, mely alkalommal a villám Nagy András hely-beli lakós, szegénysorsu gazdának egyik lovát a barompiactéren agyonujtotta.

— **Tűz.** Csik-Csekefaluán f. hó 14-én d. u. 3 órakor az id. Lacz István-féle ház sütője — állí-tólag az öreg Pongrácz Istókné vigyázatlansága következtében — meggyult, melytől ugy a ház, mint a mellette volt istálló az emésztő lángok martaléka lett, de ezzel a tűzet lokalizálni sike-rült. Az oltás körül különösen egy Binder nevű csendőr fejtett ki rendkívüli ügyességet.

— **A gyergyóalfalvi olvasókör tisztí szemé-lye** f. hó 12-én igen sikerült fürdői mulatságot rendezett saját pénztára javára. A mulatság a gyergyóalfalvi fürdön d. u. 4 órakor vette kezde-tét csak a késő éji órákban ért véget. Mint ér-tesülünk a mulatság anyagilag is szépen jövedel-mezett a kör pénztárának.

— **Szarvasmarhák bélyegzése.** Ugy a hazai piacozokon, valamint a hazánktól kiszállított és a külföldön értékesített nyers állatbőrök is, az élő-állatok. főleg szarvasmarhák megbélyegzésének használata szokott sűtővasak helytelen alkalmazása folytán szenvedett sérülések következtében jelen-tekennyen csekélyebb értéket képviselnek és lany-hább keresettel bírnak, mint a külföldnek forga-lomba hozott azon állat bőrei, melyek ezen égési sérüléstől mentek s így ipari célokra amozoknál sokkal alkalmasabbak. A bőrparosok részéről ezen körülmény több ízben tetetvén panasz tárgyává, de különösen az állattenyésztő gazda és a bőrel-adással foglalkozó kereskedő közönség érdekében a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara föl-hívja az érdekelt gazdaközönség figyelmét, hogy a jelzett anyagi károsodás elkerülése céljából a tű-zez vassal való bélyegzést jövőre ne az állat csip-pőjére, hanem szarvasmarháknál az állat szarvára, ha pedig a megbélyegzendő állat szarva fejletlen-ségénél fogva a bélyegezésre alkalmatlan, avagy nem szarvasmarháknál is az állat jobb vagy bal állkapczájára esetleg nyakára alkalmazza. Termé-zetes, hogy ezen esetben a jelenleg még sok hely-en használatban levő nagy terjedelmű bélyegző-vasak teljes mellőzésével kicsi, helyesen készült bélyegzők alkalmazandók.

— **A házalás elfiltása Seps-Szentgyörgyön.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara köztudomásra hozza, hogy a kereskedelemügyi mi-niszter miniszter ur, Seps-Szentgyörgy város kép-viselőtestülete által a házaló kereskedésnek a vá-ros területén való eltiltására vonatkozólag alkotott szabályrendeletét jóvá hagyta.

— **A kolera ellen védekezés.** A marosvásár-helyi kereskedelmi és iparkamara köztudomásra hozza, hogy Galicziának Borszczov és Zaleszkyi

kerületeiben kolerafészkek létezése hivatalosan meg-állapítván, a cs. kir. osztrák kormány a neve-zett kerületekből a drezdai egyezményben meghat-ározott áruk kivételét a kereskedelemügyi minisz-terrel egyetértőleg pedig azoknak hozzánk való behozatalát megtiltotta. Az e tárgyban a közle-kedési intézetekhez egyidejűleg kiadott rendelet a kamara irodájában megtekinthető.

— **Bányafa szállítás.** A m. kir. államvasutak gépgyárai részére szükségendő bányafa szállítá-sára vonatkozó pályázati hirdetményt az érdekelt-ek a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara irodájában megtekinthetik. Pályázati határidő szept-ember 6-ika.

Szám 335—1894.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közbírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbíróság 1894. évi 2665. polg. számu végzése következtébeu ügyvéd általt képviselt Gál József javára Gál Nándor s neje ellen 4500 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2597 frtra becsült butorok, bolti áruk, fa, deszka, vas és szenából álló ingóságok nyilvános árverésen el-adatnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbiró-ság 2622—1894. számu végzése folytán 4500 frt tökekövetelés és eddig összesen 200 frtban bíróilag már megállapított költségek erejéig Csik-Szeredában kezdődőleg és folytatólag Balánbánya és Szent-domokos on leendő eszközölésére 1894. évi szeptember hó 6-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül ki-tűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly meg-jegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingósa-gok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értel-mében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérnek becsáron alul is el fognak adatni!

Kelt Csik-Szeredán, 1894. évi augusztus hó 22-ik napján.

Szóllóssy Ferencz,
kir. j. bírósági végrehajtó.

Szám 1711—1894.

tlkkyi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság, közbírré teszi, hogy a gyergyó-szentmiklósi Hitelintézet részvénytársaság végre-hajtatónak gyergyószentmiklósi Csergő Józsefné szül. Simon Anna végrehajtást szenvedő elleni 140 frt tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a gyergyó-szentmiklósi kir. járásbíróság) területén lévő Gy.-Szentmiklós község határában fekvő a gyergyó-szentmiklósi 602. sz. tjkvben A 1., 2., 4., 7, 9—13. rsz., a gyergyószentmiklósi 2155. számu tjkvben 1. rsz. a foglalt ingatlanokra az árverés 355 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi szeptember hó 11-ik napján délelőtti 9 órakor a helybeli telekkönyvi osztály hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingat-lanok becsáranak 10%-át vagy készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a ki-küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében n bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű el-ismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyergyó-Szentmiklóson, 1894. évi május hó 27-ik napján.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Páll Venczel,
kir. aljbíró.

Sz. 1276—1894.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Alulirt községi előjáróság, Csikmegye tör-vényhatósági bizottságának 1894. június hó 25-én tartott közgyűlésében 1257—1894. bgy. szám alatt kelt engedélye és a csikmegyei m. kir. államépi-tészeti hivatal által 219—1894. szám alatt fel-ülvizsgált és helyesbített terv és költségvetés alap-ján a Gyergyó-Alfalu község alszeg tizesében építendő róm. kath. alsónépliskola 4445 ftz 55 kr kikiáltási árral a szóbeli árverezés mellőzésével írásbeli zárt ajánlatok útján fog kiadadni.

Az ajánlatban a vállalati összeg számmal és betűvel is kiírandó s annak azt is magában kell foglalnia, hogy ajánlattevő a feltételeket, építési

tervet és költségvetést ismeri és magát azoknak aláveti.
 Az ajánlatok 441 frt bánatpénzzel ellátva 1894. szeptember hó 3-án délutáni 2 1/2 óráig közvetlen alulírott község elöljáróságához térítvény mellett adandók be, mivel ezen időn túl többé nem fogadtatnak be.
 Bánatpénzül óvadékképes értékpapírok is csatolhatók.
 A versenytárgyalás 1894. szeptember 3-án délutáni 3 órakor fog a község házában megtartatni, melyen a beadott zárt ajánlatok nyilvánosan fognak felbontatni.
 A további részletes feltételek, terv- és költségvetés a község házában betekintheők.
 Gyergyó-Alfalu, 1894. augusztus hó 9-én.
Lőrincz Vilmos, s. k. Balázs Gergely, s. k.
 községi jegyző. 2-2 bíró.

Sz. 4150—1893.
 tllkvi.
Arverési hirdetményi kivonat.

A csikszentmártoni kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közzhírré teszi, hogy csiksekefalvi György Péter végrehajthatónak, odaváló Bodó Juliánna végrehajtást szenvedő elleni 114 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a csikszentmártoni kir. járásbíró) területén lévő, Csik-Csekefalván fekvő, a csiksekefalvi 91. sz. tjkvben A + 174., 181., 194., 195. hrsz. alatt egy testet képező ház-as belsőre 186 frtban; a 225. hrsz. alattira 6 frtban; az 1537. hrsz. alattira 7 frtban; a 2262. hrsz. alattira 9 frtban; a 2285. hrsz. alattira 5 frtban; a 2342. hrsz. a. 8 frtban; a 2549., 2550., 2551. hrsz. a. egy testet képező ingatlanra 3 frtban; a 2568. és 2569. hrsz. a. 2 frtban; a 2656. hrsz. alattira 7 frtban; a 3052. és 3053. hrsz. alattira 8 frtban; a 3445. és 3446. hrsz. alattira 9 frtban; a 3452. hrsz. alattira 8 frtban; a 4091. és 4092. hrsz. alattira 4 frtban; a 4154. és 4155. hrsz. alattira 6 frtban; a 4643., 4644., 4645., 4646. hrsz. alatt egy testet képező ingatlanokra 4 frtban; a 4678. hrsz. alattira 3 frtban; a 4962., 1. hrsz. alattira 1 forintban; a 4977. és 4985. hrsz. alattira 2 frtban; az 5262. hrsz. alattira 2 frtban; az 5329. hrsz. alattira 6 frtban; az 5537. és 5538. hrsz. alattira 6 frtban; az 5553. hrsz. alattira 1 frtban; a 6574. hrsz. alattira 5 frtban; a csekefalvi 442. sz. tjkvben A + 1884. hrsztól 1889. hrsz. foglalt s egy testet képező ingatlanokra 8 frtban; a csekefalvi 625. sz. tjkvben A + 6689. és 6690. hrsz. számok alatt egy testet képező ingatlanokra 4 frtban; a csekefalvi 382. sz. tjkvben A + 1195. hrsz. alattira 1 frtban; az 1508. hrsz. alattira 1 frtban; az 1516. hrsz. alattira 1 frtban; az 1711. és 1712. hrsz. alattira 2 frtban; az 1758. hrsz. alattira 1 frtban; a 4267. hrsz. alattira 1 frtban; a 4333. és 4334. hrsz. alattira 2 frtban; a 4428. és 4429. hrsz. alattira 3 frtban; a 6313. hrsz. alattira 2 frtban; a 6374. hrsz. alattira 2 frtban; a 6382. hrsz. alattira 4 frtban; a 6402. hrsz. alattira 2 frtban; a 6540. hrsz. alattira 3 frtban; a 6575. hrsz. alattira 2 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi október hó 6-ik napján délelőtt 9 órakor Csik-Csekefalván megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.
 Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kérevezetenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
 Csik-Szentmárton, 1894. évi június hó 8-án.
 A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Antalfy,
 kir. alj. bíró.

Pályázat.

A Gyergyóremeti központi róm. kath. elemi iskolához a 3-ik, 4-ik, 5-ik és 6-ik fiuosztályai tanítására egy oly képzett kántor-tanítói oklevéllel bíró tanítói állásra ideiglenesen pályázat hirdettetik, ki egyuttal vezértanító legyen s néha szükség esetén kántori teendőket is végezhesen. Fizetése 400 forint, lakás, mely áll 2 szoba és egy konyhából s egy kis veteményes kertből s 6 öl lágú tüzű fából. Pályázati határidő **szeptember 10-én 1894.** A szükséges okmányok az iskolaszék elnökségéhez beküldendők.
Betegh Imre,
 iskolaszéki elnök.

Sz. 982—1894.
Hirdetmény.
 A megyei tkts törvényhatóság által jóváhagyott határozattal Csik-Karczalva község részére egy új iskola építése vétetett tervbe. Ennek folytán vállalkozóknak tudomására hozatik, hogy az építés biztosítása céljából f. évi szeptember hó 7-én délelőtt 10 órakor ezen község házában nyílt és zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.
 Kikiáltási ár 6767 frt; mely összegnek megfelelő 10% bánatpénz minden esetben befizetendő.
 A részletes feltételek hivatalos órák alatt betekintheők.
 Csik-Karczalván, 1894. augusztus 5.
Kovács János, Gidró Ignác,
 körjegyző. 3 3 bíró.

Haszonbérbeadás.
 Csik-Szentkirály községében és határán fekvő és Gróf Károlyi Sándorné ó nagyméltósága tulajdonát képező és a csikszentkirályi 67. számú tjkben 1—9. rendszámok alatt foglalt ingatlanok
45 hold szántó és kaszáló,
 1894. évi szeptember hó 2-án délután 3 órakor Csik-Szentkirályon a község házában tartandó nyílt árverésen 1895. évi április 24-től számítandó 6 évre haszonbérbe fognak adatni. Mely alkalomra, a haszonbérbe venni szándékozók ezennel meghívom.
 Az árverési feltételek alólírottánál bármikor megtekintheők.
 Csik-Szeredában, 1894. évi aug. 6-án.
Baktsi Gáspár,
 kir. körjegyző.

Sz. 1432—1894.
 .ki.
Pályázati hirdetés.
 A Csik Szereda városában üresedésben lévő rendőrkapitánysági állásra, melylyel 700 frt évi rendes fizetés 150 frt szállás-pénz élvezete van egybekötve, ezennel újból pályázat nyittatik.
 Felhivatnak mind azok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, okmányolt folyamodványukat folyó augusztus hó 30-ig Csikvármegye főispánjához annál inkább benyújtani siessenek, mivel ezen túl beérkező pályázati kérvények hivatalból vissza fognak utasítottatni.
 Csik-Szereda, 1894. augusztus hó 5-én.
Csedő István,
 polgármester.

Egy 2-3 gimn. osztályt végzett, jó házból való fiu
tanulónak
 felvétetik Gál József kereskedésében.
 A Brassói Portland-Czement Gyár Brassó (Erdély) ajánlja legkitünőbb Portland-Czementjét felelőség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.
 Csik-Szeredában kapható:
ALBERT BALÁZS urnál.
 26-30

46. tanév.
Államérvényes bizonyítvány.
Naschitz-féle nyilv. elemi s felsőbb leány-, tan- és nevelő-intézet, Andrassy-ut 34. szám.
 Az egész háromemeletes épület az iskola és nevelőintézet céljainak van átalakítva. Áll: 4 osztályu minta elemiből, 1 osztályu kereskedelmi tanfolyamból, 6 osztályu felsőbb iskolából, 1 osztályu kézimunka tanfolyamból, 1 oszt. ismétlő tanfolyamból.
 A jövő tanévben, az igazgatóság által tett hosszabb külföldi tanulmányutakon szerzett tapasztalatok alapján, czélszerű ujitásokat eszközöltet.
Az elemi iskolában a tanítás reggel 9 órakor kezdődik.
 A beiratások augusztus hó 20-án kezdődnek.
 Rennlakók csak korlátolt számban vétetnek fel.
 Ertesítést bérmentve küld
1—6 az igazgatóság.

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házban VI., Váci-körút 57^a sz.

K Ü H N E E D E
 gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)
 ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmulhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL
 sorvetőgépeit leszállított áron.
 Hegyes, hullámos területre „MOSONI DRILL” legújabb, legegyszerűbb sorvetőt.
 Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacke-féle szántófeldboronák 12-fele nagyságban.
 Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták. Konkolyozók. Kitünő szelelő magtár-rosta (33 frt), meglepő munkaképesség.
VENTZKY-féle FÜLLESZTŐK.
 Szecska-és répavágók stb.
 Árjegyzékek bérmentve.
Főraktár: BUDAPEST, 1894. augusztus 1-től saját ház VI., Váci-körút 57.

